

Foto: Johannes Helje

Från polis till prisad säkerhetsexpert - Lena rustar företag för en ny hotbild

Före detta polisen Lena Ljungdahl är i dag en av Sveriges främsta experter på trygghet och säkerhet. Hon hjälper företag att undvika hot, konflikter och "grus i maskineriet".

Sid 12

Årets Små- företagarIndex

Småföretagarnas Riksförbund har kartlagt företagsklimatet i landets 290 kommuner. Årets SmåföretagarIndex visar att klyftan mellan tätbefolkade och glesbefolkade kommuner ökar – samtidigt som trygghetsfrågan blir allt viktigare för näringslivet.

Sid 6

Skydda ditt företag - från idé till marknad

Att bygga ett företag handlar om passion, mod och kreativitet – men också om att skydda det man skapat. För många småföretagare kan immaterialrätt kännas som något för stora koncerner, men i själva verket är det en av de viktigaste investeringarna du kan göra för att säkra företagets framtid.

Sid 9

Offentliga upphandlingar - så funkar det

Offentlig upphandling i Sverige är värd 1 009 miljarder, en marknad även för småföretag. Med kunskap, noggrannhet och strategi kan fler vinna affärer. Lär dig att läsa kraven rätt, ställa frågor smart och lämna anbud som håller hela vägen in i mål.

Sid 16

Led med energi, empati och hållbarhet

För dig som är medlem i Småföretagarnas Riksförbund
– prova **Ledarpaketet** gratis i två månader

Psykisk ohälsa och stress blir allt vanligare i arbetslivet. Som ledare har du en nyckelroll i att skapa trygghet, balans och långsiktig prestation i ditt team.

Som ledare bär du stort ansvar. Du förväntas inspirera, fatta beslut och samtidigt skapa balans – både för dig själv och ditt team. Vårt nya Ledarpaket hjälper dig att leda med trygghet och hållbarhet i fokus.

Genom **Mindlers digitala ledarskapsprogram** får du verktyg för att förebygga stress, bygga starka team och utveckla ett ledarskap som håller över tid. Du får också **psykologstöd via Mindler, rådgivning i försäkringsärenden genom SeOm** och **stöd vid anhörigs bortgång via Solace Care**. Så att du kan fokusera på det viktigaste: att leda människor som mår bra och presterar bra.

Som medlem får du prova **Ledarpaketet** kostnadsfritt i två månader. Det omfattar även liv- och förtidskapital samt skydd vid kritisk sjukdom – ett tryggt stöd om livet skulle ta en oväntad vändning.

SNABBFAKTA

- Mindlers digitala ledarskapsprogram
- Psykologstöd via Mindler
- Rådgivning via SeOm
- Stöd vid anhörigs bortgång via Solace Care
- Liv- och förtidskapital (nivå enligt ålder)
- Skydd vid kritisk sjukdom upp till 40 000 kr
- Friperiod: 2 månader

Läs om erbjudandet på smaforetagarnasforsakring.se/ledarpaketet

Eller kontakta oss på telefon **08-520 056 72**
eller mejla till smaforetagarna@fuab.com

Läs mer om våra övriga försäkringar på smaforetagarnasforsakring.se

Ledare

Med Småföretagarindex i ryggen stärker vi villkoren

FÖR OSS ÄR det viktigt att ha en regelbunden dialog med våra medlemmar. Genom era insikter får vi värdefulla perspektiv på vilka förändringar som krävs för att förbättra villkoren för företagande. Dessa perspektiv använder vi i vårt arbete gentemot media och beslutsfattare – tillsammans har vi en stark röst som gör skillnad.

Förbundet publicerar kontinuerligt rapporter och analyser kring utvecklingen av företagandet och dess förutsättningar. Dessa studier har stor genomslagskraft i såväl media som i den politiska debatten.

Nyligen publicerade vi, för sjätte året i rad, **Småföretagarindex 2025**. Indexet lyfter fram skillnader i företagsklimatet mellan landets kommuner, och visar vilka förutsättningar små och medelstora företag har att verka i Sveriges 290 kommuner. Rapporten fungerar som ett konkret verktyg för företagare, kommuner, myndigheter och politiker – ett stöd i arbetet med att identifiera och åtgärda förbättringsområden.

För att skapa bättre villkor för företagare krävs reformer på flera nivåer – nationellt, regionalt, kommunalt och även inom EU. Vår målsättning är ett mer företagsamt Sverige, där fler små och medelstora företag kan startas och växa, så att jobb och tillväxt skapas i hela landet.

Kunskap är grunden för klok policyutveckling, och vårt mål är att bidra med insikter som stärker företagandets villkor över hela Sverige. Vår övertygelse är enkel: varje svensk kommun behöver ett starkt småföretagarklimat. Detta är en vägledande princip i vårt påverkansarbete.

Snart väntar julhelgen och ett nytt år står för dörren. Vi vill passa på att önska er alla en riktigt god jul och ett framgångsrikt nytt företagår!

Foto: Miray Hawat

Ghassan Ghaziri, ordförande
Småföretagarnas Riksförbund

BraAffärer

Innehåll

Ledare	3
Medlemssidor	4

PROFIL
Lena Ljungdahl

Profilen	12
----------------	----

Fokus - offentliga upphandlingar	16
Notiser	18
Juristen	20
Srf konsulterna	21
Korsordet	23

Småföretagarnas

Riksförbund

ADRESS:
Småföretagarnas
Riksförbund
Pottenborgsvägen 4B
263 57 Höganäs

TELEFONSUPPORT:
Måndag-fredag 8-12

E-POST:
info@smaforettagarna.se

HEMSIDA:
www.smaforetagarna.se

FACEBOOK:
facebook.com/
smaforettagarna

TELEFON:
042-34 28 50

ANSVARIG UTGIVARE:
Ghassan Ghaziri

ISSN:
2000-642X

REDAKTION:
Elisabet Ekblom
Caroline Szyber
Sten Lindgren
redaktionen@
smaforettagarna.eu

ANNONSANSVARIG:
Robert Borglund
0200-380 370

LAYOUT OCH TRYCK:
Prinfo Welins, Örebro

MILJÖMARKT trycksak 3041 0236

KLIMATKOMPENSERAT
PAPPER
www.klimatmarknaden.se

En arbetsplats som håller Så bygger ni mental hälsa tillsammans

HUR BYGGER MAN en arbetsplats där människor trivs, håller i längden och orkar växa, både som kollegor och människor? Psykisk ohälsa är idag en av de vanligaste orsakerna till sjukskrivning i Sverige men det är inte först när någon mår riktigt dåligt som det är dags att agera. Förebyggande insatser och trygga relationer har stor betydelse för hur vi mår, presterar och trivs på jobbet.

sen drabbas när någon blir sjukskriven, särskilt i mindre företag där varje person spelar en nyckelroll.

Men det positiva är att det går att agera i tid. Att prata om arbetsbelastning, att vara tydlig med roller och ansvar och att signalera att det är okej att säga ifrån när något inte fungerar är konkreta och effektiva sätt att förebygga ohälsa.

Det är ett gemensamt ansvar

Och nej, det här är inte bara en fråga för chefen. Mental hälsa på jobbet handlar minst lika mycket om hur vi är mot varandra i vardagen: i fikarummet, i sms-tråden, i samarbetet inför en snäv deadline. Det är där kulturen formas och där en bra eller dålig arbetsmiljö byggs dagligen.

Så hur bygger man en arbetsplats där människor håller?

Som ledare handlar det om att våga vara mänsklig. Att visa att man inte har alla svar, men är villig att lyssna. Att bjuda in

till samtal innan någon kraschar. Forskning visar att psykologisk trygghet, alltså känslan av att våga vara sig själv utan rädsla för att bli dömd eller bortvald, är avgörande för både hälsa, innovation och samarbete.

Men också vi som kollegor har ett ansvar. Det kan vara så enkelt som att säga: "Jag märker att du verkar stressad, vill du prata om det?" eller "Ska vi hjälpa åt att prioritera?" Det är inte alltid man kan lösa varandras problem men att känna sig sedd och bekräftad kan i sig minska stress och bidra till återhämtning.

Små företag, stora möjligheter

I mindre företag är närheten ofta en styrka. Det finns kortare avstånd mellan medarbetare och ledare, mer flexibilitet och större möjlighet att snabbt fånga upp signaler. Men det kräver också mod och medvetenhet. Det handlar inte om att alla ska bli terapeuter utan om att vi tillsammans bygger ett klimat där det är naturligt att prata om hur man har det, inte bara vad man gör.

Det är billigare att förebygga än att sjukskriva. Men framför allt: det är bättre för alla när arbetsplatser håller i längden. Både för människorna och företagen.

Li Åslund

Stressrelaterad ohälsa är vanlig, men möjlig att förebygga

Stressrelaterad psykisk ohälsa står bakom majoriteten av alla sjukskrivningar. Det handlar ofta inte om en plötsliga livskriser utan om en långsam urholkning av återhämtningen i vardagen. För mycket att göra, för få pauser, otydliga förväntningar och en känsla av att aldrig riktigt räcka till.

Det som börjar med huvudvärk eller sömnproblem kan över tid bli till koncentrationssvårigheter, energibrist, nedstämdhet eller utmattning. Det påverkar inte bara individen utan hela arbetsplat-

Småföretagarnas Riksförbund vill ha kvar levande stadskärnor

För en tid sedan skrev jag en artikel om levande stadskärnor efter pandemin. Det handlar om alla de verksamheter, restaurangerna, frisörerna, caféerna och de små butikerna med flera, som gör våra städer till de platser de är.

Caroline Szyber håller föredrag och modererar Centrumdagen

Vad får vi för centrum om dessa inte finns kvar? Stadsmiljön utarmas liksom dess attraktionskraft. Det blir även mindre tryggt och mindre trivsamt.

Artikeln ledde till att Gislaved kommun bjöd in Småföretagarnas Riksförbund och vår vice ordförande Caroline Szyber till att hålla ett föredrag och moderera deras Centrumdag. Vår vice ordförande lyfte att pandemin tömde många stadskärnor på liv och verksamheter. Pandemin påskyn-

dade digitalisering av konsumtionen och vissa beteendeförändringar kvarstår än idag. Det är inte bara på mindre orter som butikslokaler gapar tomma på bästa läge, eller har helt andra typer av verksamheter än handel. Butiksdöden blir alltmera utbredd. Detta pågick även före coronapandemin, men nu har en utdragen lågkonjunktur och hög kostnadsinflation slagit ytterligare mot sällanköpshandel och småhandlare. Även i gallerior inne i städerna och på köpcentrum utanför, förändras användningen av lokalerna. Till denna trista utveckling bidrar även den ökade e-handeln och att mindre fristående butiker ersätts av butikskedjor, vilka förefaller föredra lokalisering i köpcentrum utanför tätorterna.

Vad behövs för en levande stad?

Det första är att ta fram fakta och fokusera 50 år framåt inte 5 år.

Sedan följ vad som sker, de trender som nu går är att se är att nya och goda möjligheter uppstår för mindre städer.

Särskilt i stationsnära lägen. Trygghetsfrågan kommer allt högre upp på agendan. Det gröna kommer in allt mer i stadsrummen – för att skapa en mer levande och spännande stad. Samtidigt finns ett motsatsförhållande: utestängs bilismen i stadskärnorna slår det mot butikerna. Sedan är det viktigt med upplevelser. En levande stadskärna är oerhört viktigt för både det sociala livet och näringslivet, därför krävs ett nytänkande. En nyckel är att skapa kreativa lösningar för stadsutvecklingen, bland annat genom att locka till sig och ge större plats åt kultur och upplevelser.

Det handlar om hur handeln själv planerar, hur fastighetsbolag, kommuner och andra intressenter agerar för att bemöta dessa förändrade mönster i handel och lokalplanering samt om att möta konsumenternas behov i framtiden. Det måste till en medveten satsning, en samordning och ett samarbete mellan olika aktörer som alla delar en vision om att levandegöra staden, att göra den livlig, spännande, trygg och välkomnande.

Det var därför väldigt positivt att se att Gislaveds kommun tänker till i frågorna om sitt centrums framtid, jobbar aktivt och bjuder in till dialog.

Caroline Szyber

Exponera dig i ett unikt nätverk. Facebookgruppen "Affärsnätverka med småföretagarna". Gå med på Facebook.

Från åklagare till minister till småföretagare

Paulina Brandberg

Paulina Brandberg hur kommer det sig att du blev företagare?

– Under min uppväxt fanns inte företagande överhuvudtaget på framtidskartan. Jag har inga entreprenörer i släkten och därmed inga nära förebilder som kunde hjälpa mig att få det självförtroende som krävs för att våga starta eget bolag. Intresset för företagande har i stället vuxit fram

under senare år när jag har haft förmånen att träffa fantastiskt drivna entreprenörer som också har varit generösa med tips och råd. Nu har jag precis startat ett bolag och trivs väldigt bra med att få styra min tid helt själv.

Många företagare känner att det är mer otryggt idag vad säger du som före detta åklagare till dem?

– Den grova organiserade brottsligheten har på senare år ätit sig in i alla delar av samhällskroppen, även myndigheter och näringsliv. Detta har såklart gjort att otryggheten ökar. När företag används som brottsverktyg drabbas många seriösa företagare, exempelvis när konkurrensen snedvrids. För att bryta denna utveckling krävs krafttag från flera olika aktörer samtidigt. Politiska aktörer och myndigheter måste agera mot de oseriösa och krimi-

nella företagen, men för att detta ska kunna ske på ett effektivt sätt krävs ett nära samarbete med näringslivet.

Bästa råd till företagare inför ett valår?

– Om det är någon gång politiker har örat mot marken för att snappa upp vad som är viktigt för väljarna så är det under ett valår. Detta ska man inte vara rädd för att utnyttja. Använd gärna sociala medier och tidningarnas debattsidor för att göra er hörda. Detta kan göra större skillnad än man kan tro.

Paulina Brandberg har haft uppdrag som jämställdhets- och arbetslivsminister och åklagare. Hon arbetar nu bland annat med föreläsningar inom organiserad brottslighet och våld i nära relationer.

Caroline Szyber

Småföretagarnas Riksförbund presenterar årets SmåföretagarIndex

SMÅFÖRETAGARINDEX KARTLÄGGER FÖRUTSÄTTNINGARNA för företagande i Sveriges 290 kommuner. Indexet analyserar kommunernas företagsklimat utifrån nio aspekter som lokal marknad, koncentrationen

av företagsamma som andel av den vuxna befolkningen, företagens överlevnadsgrad, grad av trygghet, den kommunala näringspolitiken, skolsystemets kompetensförsörjning, den demografiska situationen, omfattningen av skatter och bidrag samt möjligheterna till kapitalförsörjning.

Småföretagen spelar en viktig roll för den kommunala ekonomin. De skapar jobb, bidrar till den lokala näringslivsutvecklingen och tillhandahåller efterfrågade produkter och tjänster såväl lokalt som på andra marknader.

Ett framträdande mönster i årets rapport är att skillnaden i förutsättningar mellan glesbefolkade och tätbefolkade kommuner ökar. Behovet av att stärka företagens kompetensförsörjning är tydlig särskilt i Sveriges mindre folktäta kommuner. Landsbygdskommuner utan besöksnäring ligger sämst till sett till andelen elever som är behöriga till

gymnasiet, och faller ifrån jämfört med förra året. Sverige behöver ett skolsystem som är bättre utformat till småföretagens kompetensförsörjning, med mera inslag av arbetsplatsbaserat lärande.

Glesbefolkade kommuntyper kompenserar delvis för utmaningar med många äldre i befolkningen och svag inhemsk marknad med att ha ett gott bemötande gentemot de lokala företagen. Denna ledning har försvagats jämfört med tidigare år, en oroväckande utveckling som kan bidra till en negativ spiral för landsbygdskommuner.

Traditionellt har alltså landsbygdskommuner delvis kompenserat för strukturella utmaningar genom att ha god service till de lokala företagen, denna fördel jämfört med övriga kommuner har dock, som sagt, minskat jämfört med föregående år. De glesbefolkade kommunerna har dessutom en mindre stark utveckling av företagens överlevnadsgrad jämfört med mera folktäta kommuntyper.

En trend som pekar åt andra hållet är att storstäderna är mest drabbade av brott och att denna problematik finns över relativt övriga landet. Otrygghet som följd av brott är systemhotande för näringslivets utveckling. Denna utmaning drabbar sär-

skilt storstäderna, medan mindre städer stärker sin trygghet.

Sammantaget pekar utvecklingen på att gapet i företagandets villkor mellan tätbefolkade och glesbefolkade kommuntyper ökar, men en trend åt motsatt riktning är att otryggheten minskar storstädernas förutsättningar.

Tre förslag som är viktiga för att stärka företagsamheten runtom i landet och då särskilt i glesbefolkade kommuntyper är:

- Inför ett elev- och företagsvänligt lärlingssystem
- Minska administrativa kraven på företagen genom regelförenklingar
- Förenkla offentliga upphandlingar så fler små företag kan delta.

Årets vinnarkommun är Danderyd med nio placeringar bättre än förra året. Möjligheterna att livnära sig som småföretagare här är med andra ord de bästa i landet. Grattis Danderyd, fortsatt fokusera och satsa på småföretagare även framgent!

Hela rapporten samt nedbrutet på alla landets kommuner finns på hemsidan.

För fler frågor kontakta förbundet caroline.szyber@smaforetagarna.se eller sten.lindgren@smaforetagarna.se

Caroline Szyber

Vad frågar våra medlemsföretag om?

Våra kontakter med medlemsföretag är i ökande och det kommer in en hel del frågor antingen direkt till oss i förbundet eller via SFM, vår medlemstjänst i Örebro.

Naturligtvis gör vi vad vi kan för att hjälpa till, men vissa frågor kan vi inte ta oss an eller så är de omöjliga att påverka som vi bedömer det. En del av frågorna slutar med utnyttjande av förbundets juridiska rådgivning som ingår i medlemskapet. Denna når man enklast genom vår växel på tel. 042-34 28 50 som är öppen måndag – fredag 08:00-12:00. Till växeln kommer också en hel del frågor kopplade till medlemsförmånerna.

Andra frågeställningar tar vi oss an näringspolitiskt och driver vidare, såsom momsreglerna för återanvändning, kemikalieskatten, bedrägerier med bank-Id, dansbandsmomsen och 3:12-reglerna. Vissa frågor lämpar sig för debattartiklar, andra för lobbying, det sistnämnda ger dock sällan snabba lösningar. Ibland tar vi med oss frågeställningar i andra samarbete såsom NNR, Näringslivets regelråd som vi är medlemmar i eller hänvisar vidare till lämplig resurs. Vi har också hjälpt till med en del frågor som har att göra med relationer till kommuner.

Vi välkomnar gärna frågeställningar särskilt nu inför valåret!

Härutöver kommer det via medlemstjänsten in alla möjliga frågor till förbundet, några exempel nedan. Dessa går oftast till Sten Lindgren, Caroline Szyber eller till Ghassan Ghaziri:

- Privata vårdcentralers relationer till regionerna
- Myndighetskrångel utifrån penningtvättsdirektivet
- Kemikalieskatten (elektronikskatten)
- Tandhygienist, tillstånd utföra estetiska ingrepp
- Drivmedelspriserna
- Ingrepp i jordbrukares markanvändning
- Bensinmack har problem med kontrollbesök och debitering
- Bedrägeri vid inköp av verktygsmaskin från Kina
- 3:12-reglerna
- Bankernas ansvar vid bedrägerier
- Skulder som går till kronofogden utan att man varit medveten eller blivit informerad om skulden, upplysningstjänster delar ut felaktig information även när skulden är reglerad utan prick hos kronofogden och hur det sänker kreditbetyg
- Bråk med Skatteverket som kräver 200 procent straffskatt inbetalt trots att företaget inte anser sig ha gjort något fel
- Dansbands-momsen
- Momsfrågor på konst
- Kommun vill kasta ut hyresgäst som är företagare

- Mediaföretagare vill diskutera hur hans verksamhet påverkats av AI
- Banken kräver orimlig kontantinsats vid ägarbyte av butik
- Interna IT-system och hemsida hackad, möjligen industrispionage
- Medlem blivit illa behandlad av Försäkringskassan
- Nya regler för tandläkare och deras avgifter
- Krav på färdskrivare och dokumentation av körtider för körning med släp
- Går det att stämpla på halvtid med enskild firma?
- Hur kan man hjälpa de mindre företagen för att få medel till forskning och utveckling?
- Bedrägerisituation, blev bestulen på företagskonto, trodde det var ICA-banken
- Bankerna säger nej till folk som vill starta AB. Trots bra kapital. Bankerna säger också att de inte behöver uppge anledningen till att de nekar.
- Oberoende konsult inom dataprogrammering har frågor om uthyrningslagen (konsultbemanning).
- Assistansbolag utsätts för krångliga regler till exempel för att lyfta moms
- Bedragen på pengar som gått till ett konto i Barcelona
- Camping som har problem med kommunen
- Vård- och omsorgsbolag i tvist med kommunen

Sten Lindgren

Handla hållbart - Lokalt och kontant

Småföretagarnas Riksförbund är med i Kontantuppropet och tillsammans med några till har det tagits initiativ till

Under Black Week gör utländska företag och storbanker miljardvinster på din, lokalsamhällets och miljöns bekostnad. Vi vill vända utvecklingen. Därför lanserar vi nu "Lokala veckan" - handla hållbart, lokalt och kontant den 24-30 november.

**KONTANT
UPPROPET**

jobb och utveckling där du bor. Samtidigt visar du solidaritet med de upp till en miljon människor i vårt land som lever i ett digitalt utanförskap och bara kan handla kontant.

Varför är detta initiativ viktigt?

– Lokal handel har det otroligt tufft just nu och ännu tuffare är det att stå emot internationell e-handel

Att handla lokalt och kontant är en viktig handling för att få lokal tillväxt. Kontanter bidrar också till att alla människor i samhället kan köpa de varor och tjänster de behöver och vi motverkar utanförskap

och stärker samtidigt vår beredskap. Digitala betalningar går runt i världen och vi håller på att tappa vårt lands själ utan sedlar och mynt och ibland kan man fråga sig vem som egentligen äger våra tillgångar, privata tillgångar liksom som företagens. Är det banken? Företagen, speciellt våra småföretag och handel kan inte som idag tvingas att enbart erbjuda digitala betalningslösningar, man vill ge alla kunder service. Och företagen kan inte enbart vara de som ska bära de enorma kostnaderna för hantering, gällande både kontanter och digitala betalningar, som bankerna tvingat på dem, säger Anne-Louise Kroon, styrelseledamot i Småföretagarnas Riksförbund, som är en del av initiativet.

Caroline Szyber

Se upp med riskerna med egen lågprisimport

Importen från lågprissajter ökar mycket kraftigt och i år uppskattas takten uppgå till cirka en miljon paket i timmen från Kina till EU-området.

Bland dem som gör sådana inköp är majoriteten enskilda konsumenter men även småföretag importerar denna väg. Vi vill uppmärksamma våra medlemsföretag på de särskilda risker man som företag därmed kan utsätta sig för just för att man är företag.

Om man som arbetsgivare till exempel anskaffar produktionsutrustning, el-artiklar eller arbetsmiljörelaterade produkter som inte är godkända inom EU så övertar man ansvaret för de skador som kan uppkomma. Samma sak om man använder produkter, som man inte vet om dessa uppfyller gällande säkerhetskrav, som komponenter i en produkt eller leverans. Företagare måste alltså veta att de produkter man använder eller säljer uppfyller gällande krav, det räcker inte med att lita på sin leverantör utan det krävs mycket mer än så, exempelvis egen provning eller tillgång till den tekniska dokumentationen.

Bristande regelkännedom kan således leda till att produkter når marknaden utan att den som importerar har säkerställt att man uppfyller kraven som att genomgå nödvändiga kontroller. Det går till exempel inte att importera en maskin från Kina utan att ta ett särskilt ansvar för den. Om man däremot köper en maskin i Sverige eller från ett annat EU-land är det en tillverkare och importör som säkerställt att de grundläggande kraven är uppfyllda.

Att tänka på vad gäller CE-märkning

CE-märkning innebär att en produkt av tillverkaren/säljaren garanteras uppfylla gällande produktkrav inom EU. En sådan deklaration av överensstämmelse kan bestå av följande:

- Det ska finnas en EU-försäkran om överensstämmelse
- Produkten är CE-märkt
- Produkten har identifieringsmärkning
- Produkten har märkning med namn och adress till tillverkaren
- Produkten har märkning med namn och adress till importören
- Produkten åtföljs av bruksanvisningar och säkerhetsinformation

Även om all ovan listad information finns tillgänglig bör man samtidigt vara med-

veten om att alla former av fusk förekommer, så äktheten måste kontrolleras. Det förekommer exempelvis att kinesiska företag märker produkter med "CE" där man då menar att denna märkning står för "China Export".

Och, inte minst, utifrån tidigare marknadskontroller, bland annat utförda av Elsäkerhetsverket och Tullverket, vet vi att online-marknadsplatserna utanför EU inte tar ansvar för att de produkter de säljer uppfyller säkerhetskraven.

Myndighetskontroll i Sverige

I Sverige har 15 myndigheter ansvar för olika delar av marknadskontrollen, det vill säga att tillse att produkter som sätts på marknaden uppfyller gällande produktkrav. Marknadskontrollrådet, placerat vid Swedac, fungerar som ett sammanhållande organ för samverkan mellan dessa och för samverkan med näringslivet. I rådet ingår ovan nämnda myndigheter samt Tullverket och Kommerskollegium. Småföretagarnas Riksförbund representeras av Sten Lindgren i rådet.

De myndigheter som är av störst betydelse när det gäller kontroll av lågprisimport är Kemikalieinspektionen, Arbetsmiljöverket och Elsäkerhetsverket.

Kemikalieinspektionens roll framgår av namnet medan Arbetsmiljöverket är marknadskontrollmyndighet inom bland annat produktområdena maskiner, personlig skyddsutrustning och tryckbärande anordningar och Elsäkerhetsverket är marknadskontrollmyndighet för bland annat produktområdena elektrisk utrustning och elektromagnetisk kompatibilitet. Marknadskontroll innebär att myndigheterna kontrollerar att produk-

ter uppfyller de krav som gäller, bland annat krav på utformning, märkning och den dokumentation som ska följa med produkten.

Härutöver kan nämnas att produkter också stoppas och kontrolleras vid införseln till EU:s inre marknad. Detta görs tillsammans med Tullverket. Tullverket har rätt att stoppa en misstänkt vara vid gränsen och om misstanken finns kvar efter Tullverkets kontroll, fattar Tullverket beslut om att hålla kvar varorna och underrättar sedan berörd marknadskontrollmyndighet. Samtidigt bör man vara medveten om att alla kontroller av dessa slag baseras på stickprov, det finns ingen möjlighet att kontrollera alla sändningar.

Under perioden 2022 – 2024 utfördes marknadskontroll i Sverige som ledde till cirka 2 700 tullärenden och som omfattade över 4,4 miljoner enskilda produkter. De vanligaste produkterna som stoppades var leksaker och elektrisk utrustning.

Per Samuelsson är avdelningschef på Elsäkerhetsverket och han hänvisar till att det finns omfattande dokumentation och rådgivning tillgänglig på Elsäkerhetsverkets hemsida (<https://www.elsakerhetsverket.se/>), några exempel:

- Att tänka på som importör
- Vanliga fel och brister hos elektriska produkter
- Handbok för den som vill tillverka och sälja produkter
- Vi har färre tullärenden än Elsäkerhetsverket och de ärenden vi hanterar rör oftast import av ett fåtal eller enstaka produktexemplar. Vi ser också att företag importerar maskiner till sin verksamhet och att vi behöver stoppa dem för att de inte uppfyller de grundläggande kraven. Det är jätteviktigt att företagen känner till skillnaden mellan att köpa maskiner i EU och från till exempel Kina, säger Kim Reenaas, Arbetsmiljöverket.

Sten Lindgren

Flera tips på informationskällor:

- Marknadskontrollrådet om vad som gäller när du importerar produkter: <https://marknadskontroll.se/for-foretag/ekonomiska-aktorer-och-deras-skyldigheter/importor/>
- Elsäkerhetsverkets handböcker: <https://www.elsakerhetsverket.se/om-oss/publikationer/handbocker/nar-du-ska-tillverka-eller-salja-produkter/>
- Arbetsmiljöverket om vad som krävs vid import av maskiner, personlig skyddsutrustning, tryckbärande anordningar m.m.: <https://www.av.se/arbetsmiljoarbete-och-inspektioner/inspektioner-utredningar-och-kontroller/produktregler-och-marknadskontroll/>

Skydda ditt företag – från idé till marknad

Att bygga ett företag handlar om passion, mod och kreativitet – men också om att skydda det man skapat. För många småföretagare kan immaterialrätt kännas som något för stora koncerner, men i själva verket är det en av de viktigaste investeringarna du kan göra för att säkra företagets framtid.

Carolin Sundkvist, vd på Groth & Co – grundat 1869.

– Både varumärken och patent kan vara avgörande konkurrensfördelar – men bara om det är skyddat. För småföretagare är immaterialrätt inte en lyx, utan en grundförutsättning för att kunna växa tryggt,” säger Carolin Sundkvist, vd på Groth & Co.

Varumärket är företagets juridiska staket

Som småföretagare bygger du värde varje dag: i namnet kunderna minns, i designen de känner igen, i tekniken som löser deras problem och i berättelsen du förmedlar i digitala kanaler. Immaterialrätten är verktygslådan som gör värdet ditt – på riktigt. Börja med varumärket: registreringen hos Bolagsverket säkrar ett visst namnskydd, men mest träffsäkert blir skyddet när varumärket registreras för rätt varor och tjänster. Ett starkt varumärke fungerar som ett juridiskt staket runt igen-

känningen och gör det lättare att växa, vinna återförsäljare och våga investera i marknadsföring. Matcha skyddet med verkligheten; när uttryck, sortiment eller målgrupp förändras behöver varumärket följa med.

Design och upphovsrätt skapar första intrycket

Designen är nästa lager. Kundens första intryck skapas av förpackningar, etiketter, produktformer och grafiska detaljer. Mycket kan skyddas genom registrerad design, och särskiljande former eller färgkombinationer kan ibland även fungera som varumärke. Det kreativa materialet – bilder, filmer, illustrationer och texter – vilar på upphovsrätten. Den uppstår automatiskt, men tydliga avtal om rättigheter och användning gör vardagen smidigare, särskilt när material delas mellan webb, sociala medier och annonser.

När innovationen kräver både patent och sekretess

Teknik som utgör din konkurrensfördel kan behöva skyddas med patent. Undvik att avslöja detaljer innan ansökan lämnats in; ett tidigt inlägg eller en pitch kan rasera nyheten. Tänk affärsmässigt kring omfattning och tidpunkt, och säkerställ i anställnings- och konsultavtal vem som äger uppfinningar som tas fram i uppdrag. Patent och företagshemligheter kompletterar varandra: det som ändå blir synligt i användning lämpar sig för patent, medan, algoritmer och processer under huven kan behållas som hemlighet – förutsatt att du faktiskt behandlar dem som hemliga med märkning, begränsad åtkomst och sekretessavtal.

Samarbete i sociala medier kräver tydlighet och förtroende

I sociala medier handlar framgång om tydlighet och förtroende. Samarbetar du med influencers, bestäm från början vad som ska levereras, hur reklamen ska märkas och vilka rättigheter du får till materialet. Reklammarkering ska synas direkt och i rörliga format upprepas i varje klipp. Vill du återanvända innehåll i egna kanaler eller som annons måste det stå i avtalet. Mät hellre verkliga handlingar – provbeställning, bokad rådgivning, offertförfrågan – än bara visningar.

Det osynliga värdet

Immaterialrätt handlar om att skydda det osynliga – idéerna, namnet, designen och tekniken. Dessa tillgångar kan stå för upp till 80 procent av ett företags totala värde, enligt Patent- och Registreringsverket. Ändå är det många småföretag som inte registrerar sina rättigheter.

– Många underskattar värdet av sina immateriella tillgångar, men det är ofta just de som utgör kärnan i verksamheten, säger Carolin Sundkvist.

Caroline Szyber

Inför kommande tidningar så undrar vi vilken del inom immaterialrätten som ni vill veta mer om. Rösta gärna via enkäten i QR-koden.

■ Krönika

Julklappstips

”Hörrudu Erik, vi företagare måste vara de dummaste som finns. Eller i vart fall de mest lättlurade.

Inför varje riksdagsval gör vi en önskelista med förenklingsförslag, precis som barnen gör till tomten. Sen lyssnar vi på de olika partierna innan vi lägger vår röst. Och efter valet står vi med världens längsta näsa, för av önskelistans alla drömmar återstår bara en doft av falnade löften.”

”Ja, det har du ju helt rätt i. Men vad kan vi göra då? Vi måste väl lita på att politikerna verkligen vill skapa förenklingsförslag? Eller tror du att de medvetet snurrar upp oss i mattkanten?”

”Hoppas och önska kan man ju alltid, men man börjar bli nöjd på svikna löften. Förresten, vad tror du om årets glögg?”

”Jag är ingen stor glöggdrickare, men det går ju alltid att marinera kött med det som blir över. Trevlig helg Lasse!”

Trots att politikerna verkar strunta i oss företagare så fort valsedlarna räknats, så kan det väl inte vara fel med lite önskingar? I synnerhet i jultider? Man har väl varit ganska snäll i år och betalat sina skatter.

De minsta företagen har fortfarande svårt att hitta lämplig arbetskraft. Därför behåller man sin personal även när förhållandena blir kärva. I gruppen 1–4 anställda behåller 70 procent sin personal medan endast 30 procent i gruppen 20–49 anställda gör detta. Alla vet ju att marginalerna sällan är särskilt höga i de minsta företagen, men personalen brukar ju vara den viktigaste produktionsresursen. Man kunde önska sig ett lärlingssystem som är anpassat till de minsta företagen, och därmed till verkligheten. Kanske även ett system med korttidsarbete som i Tyskland? För vi betalar så mycket extra i allmän löneavgift.

I motsats till oss företagare så klagar i allmänhet offentlig verksamhet på att de har för lite resurser. Riksrevisionen har

granskat en del av polisens utveckling sedan det blev en myndighet för 10 år sedan (RiR 2025:26). Det är ingen munter läsning med fördubblade kostnader och lägre uppklaringsgrad. Riksrevisionen skriver att Polisen har ett ”starkt fokus på vilka aktiviteter som ska genomföras snarare än på vad aktiviteterna ska leda till.” Här kan man ju önska sig att polisen försöker fokusera på vad vi medborgare tycker är väsentligt i stället för ökad byråkrati. Kriminaliteten kostar redan näringslivet 100 miljarder kronor årligen, medan Polisen kostar 45 miljarder. Man kan ju önska att man kunde räkna ut vad man får för alla dessa miljarder.

Från och med den 2 juli 2025 är det i Sverige straffbart att förolämpa en tjänsteman. Man får inte uttrycka sig på ett sätt som undergräver förtroendet för myndigheter. Kanske Polisen önskar sig fotmassage för sina ömma tår i år?

Sverige håller på med omprövning av vattenkraften för att avgöra moderna miljövillkor. Samtidigt som de flesta verkar vara överens om att öka elektrifieringen och minska fossilberoendet, så saknas denna insikt vid omprövningar av vattenkraftens villkor. I stället för att utreda om man kan öka elproduktionen i befintliga vattenkraftverk är i stället utgångspunkten att minska vattenkraftens elproduktion med 1,5 TWh/år. Detta ”beslut” togs utifrån oklara underlag innan det fullskaliga kriget i Ukraina, Sveriges NATO-medlemskap och beslut om att låna 300

miljarder till svenska försvaret. Det kanske skulle vara en kär julklapp till svenska folket att ompröva beslutet om att ta bort minskningen av elproduktion från vattenkraften och i stället utreda möjliga effektiviseringar.

Mark- och miljödomstolarna ska besluta om moderna miljövillkor för vattenkraften. De upplevs alltför ofta långsamma och att sakna tillräcklig kunskap om vattnets betydelse för fiskar och människor. Det kanske inte är så konstigt med tanke på alla de olika frågor som skickas till Mark- och miljödomstolarna. Under oktober i år har Solberga förskola beviljats prövningstillstånd till Mark- och miljödomstolen för att avgöra huruvida en liten boll på deras toalett ska vara ett så stort brott att de ska belastas med en sanktionsavgift på 5 000 kr. På önskelistan kanske man kunde få domstolar som hanterar tvister inom mer begränsade ämnesområden och att ”tramsiga” kommunala beslut kan avgöras med sunt förnuft. Det kan inte vara möjligt att en boll på en förskolas toalett ska kosta många 10 000-tals kronor i utredningskostnader.

”Framgång är att gå från misslyckande till misslyckande utan att tappa entusiasmen.” (Winston Churchill)

Erik Sjölander

Sverige tar inte vara på kompetenser fullt ut

En viktig utmaning för näringspolitiken är att ta vara på de kompetenser som finns i näringslivet. Det lyckas tyvärr inte Sverige fullt ut med idag, de höga skatterna tränger bort kunskapsintensiva jobb högt upp i värdekedjan, som är betydelsefulla för export och välbefinnande.

Sverige är det mest experttätta landet i hela Europa, 13,4 procent av den vuxna befolkningen är utbildade ingenjörer och forskare. Det är en stor konkurrensfördel eftersom de länder som har fler experter också har en högre andel som arbetar i kunskapsintensiva positioner.

De flesta länder som har hög experttätthet har också fler som arbetar i kunskapsintensiva högteknologiska framtidsbranscher. Ändå kommer Sverige först på tredje plats sett till andelen av de vuxna som jobbar med så kallade brain business jobs.

Det visar den årliga rapport som European Center for Entrepreneurship and Policy Reform (ECEPR), med stöd av Nordic Capital, tar fram. Brain Business Jobs Index kartlägger och jämför andelen av befolkningen i arbetsför ålder i 33 europeiska länder och 243 regioner som är sysselsatta i kunskapsintensiva företag. Med kunskapsintensiv menas arbeten i

avancerad teknologi, IT, avancerade tjänster och kreativa yrken.

Schweiz och Irland har fler i mycket kunskapsintensiva jobb, trots att de har en lägre andel som är ingenjörer och forskare. Mönstret i Europa är tydligt: länder med höga skatter har lägre andel i kunskapsintensiva jobb än vad deras experttätthet skulle förutspå, de med lägre skatter har en högre andel i kunskapsintensiva jobb relativt sin experttätthet.

De höga skatterna tränger alltså bort de mest kunskapsintensiva jobben, som är högt upp i värdekedjan och bidrar med exportintäkter och värdeskapande. Även andra arbeten påverkas självklart, i små liksom stora företag.

Över lag är Sverige ett land som har grundförutsättning att vara Europas mest innovativa land. Här finns flest ingenjörer och forskare i befolkningen, det satsas mest i Europa på forskning och

utveckling som andel av ekonomisk produktion, och det fanns åtminstone tills relativt nyligen också en välfungerande energiproduktion.

Gradvis faller dock Sverige efter, Estland har numera starkare skolresultat och i den unga generationen, en högre andel som är ingenjörer och forskare, Irland har sprungit om i skolresultat, välbefinnande och andelen i mycket kunskapsintensiva jobb. Fördelarna med ett tidigare stabilt elsystem, med låga priser för företag runtom i landet, finns inte längre på samma vis.

Utmaningen är att bibehålla och stärka Sveriges konkurrensfördelar. För att nå dit är en grundförutsättning att nivån på beskattning och offentliga utgifter begränsas. Höga skatter tränger undan privat sektors aktivitet, tillhörande höga offentliga utgifter bidrar till samma effekt.

Sverige kan åter ta vara på sin stora ekonomiska potential, så bättre förutsättningar skapas för näringslivet och särskilt småföretagen som kämpar mest med orimliga regelverk. För att nå dit krävs smarta skattereformer som bidrar till lägre totalt skatteuttag, satsningar på slimmade högskolor så Sveriges kompetensförsörjning av experter stärks och en tillbakagång till en stabil energipolitik.

Nima Sanandaji

Fråga Nordbros jurister!

Fråga

Vi har en anställd som hela tiden missköter sig. Vi har under det senaste året utfärdat tre skriftliga varningar som den anställda har fått underteckna. Är det tillräckligt för att säga upp honom?

Svar

Hej, tack för din fråga. Det är en ganska vanlig missuppfattning att det är möjligt att säga upp på personliga skäl efter att en eller flera skriftliga varningar utfärdats. Men det är inte varningen i sig som är avgörande för om en uppsägning är möjlig. För uppsägning på personliga skäl krävs alltid att arbetsgivaren har sakliga skäl för uppsägningen.

Misskötsel kan vara sådana sakliga skäl som öppnar upp för en uppsägning. I de allra flesta fall då en arbetsgivare vill säga

upp en anställd på personliga skäl är en skriftlig varning fullt tillräckligt men om misskötseln är av mindre allvarig art kan det vara värt att ge den anställda ytterligare någon varning innan uppsägning är aktuellt.

Den skriftliga varningen ska vara ett tydliggörande av vad arbetsgivaren anser utgör misskötsel, vilken förbättring arbetsgivaren kräver och att uppsägning kan bli en konsekvens ifall misskötseln fortsätter. Det är viktigt att vara tydlig vid beskrivningen av misskötseln. Ange datum och tid för händelsen, beskriv händelsen och gärna också vilka konsekvenser som händelsen fick eller kunnat få för bolaget.

Eftersom du inte angivit vilket typ av misskötsel det rör sig om tycker jag att du ska höra av dig via rådgivningen igen innan ni påbörjar verkställandet av uppsägningen så hjälper vi till att bedöma om sakliga skäl föreligger.

Vänliga hälsningar,
Hillevi Ottosson
Jurist på Nordbro

Juristbyrå Nordbro

Juristbyrå Nordbro erbjuder fyra samtal per år med 30 minuters rådgivning till Småföretagarnas Riksförbunds medlemmar, driver också Bra Affärers frågespalt, som tar upp en lika vanlig som viktig fråga. Frågan väljs ut med samtycke från medlemmen, som själv får välja hur mycket information som ska framgå. Den här gången handlar det om företräddaransvar.

Fakta:

Lena Ljungdahl

Driver Lena Ljungdahl Consulting AB sedan 2019 där författare, föreläsare/utbildare/folkbildare och krisstöd ryms.

Antal anställda: 1

Omsättning: 3 138 Tkr (2024)

Resultat: 884 Tkr (2024)

Har skrivit tre kriminalromaner tillsammans med Anna Jinghede. Duon vann "Årets debut" med seriens första titel "Någon måste dö". Under 2026 debuterar hon som soloförfattare med en ny thrillerserie.

”Min bransch är full av idioter”

Lena Ljungdahl är före detta polis och
i dag författare och kanske Sveriges
främsta expert inom trygghetsarbete
och trygghetsfrågor. Företag, kommuner,
regioner - alla drar i Lena och vill få ta del
av det har hon har att lära ut. ▶

Kan du ge ett exempel där du har hjälpt ett småföretag?

– Ett litet företag ringde och sa sig ha "växt ur kostymen". De hade haft flera incidenter som stökade till det, bland annat en anställd som var påverkad av narkotika på jobbet, saker som försvann och en del konflikter mellan de anställda och så vidare. Jag började reda i detta och hade en workshop med ledningen om nuläge kontra målbild. Vi kikade också på incidenterna. Sedan genomfördes dessa förändringar:

- Skapade styrdokument/policies samt uppdaterade befintliga.
- Utbildade all personal i vad som gällde, samt tydliggjorde roller, mandat, gränsdragningar och förväntningar.
- Utbildade all personal i en klassisk säkerhetsutbildning.
- Skapade ett fungerande incidentrapporteringsystem och såg till att det användes.
- Stöttade chefen, som försökt vara kompis med alla. Anställde ny vd.
- Petade två anställda.

Efter ett år mätte vi resultat. Företaget hade mer trygghet, färre incidenter och en bättre vinst.

Foto: Kajsa Göransson

HOTBILDEN MOT FÖRETAGARE, stora som små, har enligt Lena blivit mer komplex senaste tiden.

– Ofta handlar det om att företagen har fått in "grus i maskineriet". Branschen man verkar i avgör lite och särskilt inom bygg- och restaurangbranschen behöver man tänka till lite mer då det i dem finns mer ljusskygg verksamhet.

2015 slutade hon som polis efter en omorganisation hon inte kunde stå bakom. Under fyra års tid var Lena anställd i ett säkerhetsföretag, något som inte passade henne alls. De flesta av oss är vana att se henne uttala sig i media angående trygghet och säkerhetsarbete inom främst skolor och så kallad "public safety". I samband med skolskjutningen i Örebro i februari i år medverkade Lena i 47 intervjuer om bland annat PDV (Pågående Dödligt Våld). Även om det är i det sammanhanget den stora massan är van att möta hennes intensiva blick ser hennes vardag inte bara ut så. Ingen vecka är den andra lik.

– Jag har tre olika ben att stå på. Författare, med ny bokserie på gång. Föreläsare/utbildare/folkbildare och krisstöd. Jag finns med i en nationell krisstödsorganisation som blir inkallad vid en kris.

Men vi går tillbaka till hur Lena hjälper företag. Det finns mycket oro i hela vårt samhälle vilket av naturliga skäl spiller över på anställda och påverkar affärsmässiga beslut. Att göra rigorösa bakgrunds-

kontroller innan man signerar ett anställningsavtal är avgörande menar Lena.

– Dubbelkolla alla dina leverantörer. Många företag får in "skräp", tänk efter före. Det är bra att företagare generellt har blivit mer kritiska, men den största missuppfattning hos företagare är fortfarande att det inte handlar om just dem. Inte förän det händer. Småföretagare är sämre på att tänka efter före, för de hinner helt enkelt inte med allt. Det är svårt att vara en allkonstnär och vara clown, sjölejon och konferencier samtidigt. Därför blir jag oftast kontaktad efter att något har hänt.

Lena menar att det kan finnas styrdokument, en policy – men att man inte gör som det står i dokumentet.

– Det finns ofta bra rutiner, men det är den mänskliga faktorn att hålla i rutinerna som brister. Jag brukar säga att det ska vara lätt att göra rätt, få regler som är enkla att hålla. Annars kan man lika gärna strunta i dem. Det spelar ingen roll om det är en liten frisörsalong med tre anställda, alla ska veta om styrdokumentet, sin egen roll, sitt mandat och vad som förväntas av en. Vad gör vi inom företags ramar? Många av de incidenter som företag har hade gått att undvika.

Det som företagare oftast vill ha hjälp med är att man har anställt en person som inte visar sig vara bra för företaget, men det kan också handla om att den anställda har drabbats av något, exempelvis utpressning.

Tre säkerhetsråd till Sveriges småföretagare:

1. Ta inga strategiska beslut i affekt. Tryck inte på inköpsknappen när du är rädd.
2. Fifflla inte med lagen. Det är inte fri tolkning.
3. Utbilda din personal.

Checklista för företag om hot och våld:

- Har vi uppdaterade styrdokument som alla känner till och följer?
- Är uppdrag, mandat och förväntningar tydliga för alla?
- Har våra medarbetare rätt kunskap för att utföra sina arbetsuppgifter på ett säkert sätt?
- Har våra medarbetare planerat inför, och övat/repeterat situationer som är utmanande kopplat till hot och våld?
- Har chefer och anställda liknande attityd och värderingar gällande säkerhetsarbetet? Finns det en gemensam säkerhetskultur?

Källa: lenaljungdahl.se

När Lena är ute och föreläser runt om i landet är hon alltid noga med att involvera åhörarna för att skapa en dynamisk föreläsning. Privat foto.

– Medarbetare innebär både skydd- och riskfaktorer. Vål rustade medarbetare är en viktig resurs i företaget. Det är alltid det mänskliga beteendet som förstör. Vi har larm, men vi använder det inte. Vi har ett lås, men det är trasigt och ingen lagar det. Vi har en rutin som ingen orkar följa.

Trygg- och säkerhetsarbete för företagare är ett ämne som påverkar många och Lena ser att beställarkompetensen har ökat.

– De har blivit bättre på att efterfråga det de faktiskt bör ha, jag får mer kärnfulla förfrågningar. Folk är generellt mer mottagliga i dag och vill göra rätt och färre företag vågar stoppa huvudet i sanden. Det är helt enkelt billigare än att behöva hantera skiten när den har nått ända fram till fläkten.

När Lena sade upp sig från säkerhetsföretaget 2019 var hennes egen plan tydlig. Hon ville satsa stenhårt på att skapa säkerhet och trygghet i det publika samhället. Hon ville förändra branschen och bort från "stridspittsgrejen" som hon själv uttrycker det.

– Det fungerar inte på en grupp förskolepedagoger. Min bransch är full av idioter och jag är min egen bransch största kritiker.

Under 2025 fick Lena utmärkelsen Stora säkerhetspriset som delas ut av säkerhetsbranschen till en person som har bidragit till säkerhetssektorns utveckling, synlighet, nytänkande eller framgång under det senaste året.

– Jag tycker ändå att det är fint att säkerhetsbranschen väljer mig, trots att jag är så kritisk.

Det blir många mil i bil runt om i landet. Förtroendet för SJ har hon tappat för länge sedan.

– Jag har för tillfället anställt min son som chaufför, det blir tufft för mig den dag han hittar ett annat jobb.

Hur många resdagar hon har varje år har hon inte ens vågat räkna på, men föreläsningarna är många och Lena försöker tänka smart.

– Jag är strategisk i allt jag gör, jag är ju gammal spanare.

Strategiskt smart som företagare har för Lena bland annat inneburit att ta hjälp med allt som har mer själva företaget att göra.

– Nu skickar jag ändå mina egna fakturor, men annars har jag min "ekonomi-Katarina" som säger vad jag ska göra. Jag har inga anställda, men två underleverantörer. En person som sköter allt digitalt och en person som levererar exakt samma utbildningar som jag. Jag känner mina underleverantörer sedan länge och vet vad de går för. Visst, det kan vara lite skört att blanda in vänner i företaget, men jag har styrt upp det tydligt. Jag verkar ju ändå i en förtroendebransch. Utan tillit har jag inget.

Att bli egen företagare var inget stort steg för henne att ta. Hon är uppvuxen med två småföretagande föräldrar med hemmakontor.

– Jag kan inte minnas att det har gjort något annat. Varje fredag doftade huset citron och de var alltid hemma. Jag förstår att de jobbade hårt, men att de har fått bestämma själva. Och där är jag nu. Det är en viktig ingrediens i mitt liv. Jag jobbar mer än någonsin, men det känns inte så. Jag är aldrig stressad och jag ältar aldrig. När jag stänger datorn eller lämnar en föreläsning då är det så. Jag är i nuet. Jag vet också att jag är duktig på att planera och jag har en stark intuitiv känsla för vad jag ska och inte ska göra.

Doris, en Australian cobberdog, är Lenas följeslagare. Att vara ute i naturen är ett av Lenas sätt att få återhämtning och något hon alltid prioriterar. Privat foto.

Hennes företag går bra och hon är fullt medveten om att det beror på att hon rör sig inom ett ämne som tyvärr är högaktuellt.

– Nu skriker kommunerna efter utbildning. Hade jag arbetat med hempermanent hade det inte gått lika bra.

Lenas mål är att hon inte ska behövas i branschen.

– Mitt värsta är när folk profiterar på rädsla. Men just nu behövs jag och det här är rätt sak att göra. Min moraliska kompass måste alltid vara intakt och folk måste ha förtroende för mig. Det är lätt att sälja på rädda människor saker som de inte behöver – så jag säger oftast nej. Men jag ger dem det de ska ha, det gör dem trygga och därför går det också bra. Det blir ett självspel piano.

Text: Maria Eremo

Tre snabba frågor om företagande:

Känner du dig som en företagare?

– Det gör jag absolut! Jag är inte dålig på att vara företagare, men att ha företag är inte kul. Jag outsourcar allt jag kan.

Vad är roligast med att utbilda?

– Det är när jag ser förändringen. Det bästa ljudet jag vet är när ett gäng sitter i bikupor och diskuterar. Det ger kraft, mod, pepp och hopp.

Vad är du bäst på?

– Jag har alltid varit duktig på att förpacka och förmedla. Vad det än gäller.

Lena Ljungdahl tre kriminalromaner som hon skrivit tillsammans med Anna Jinghede

Offentliga upphandling

Värdet av den offentliga upphandlingen i Sverige uppgick i den senaste mätningen till 1 009 miljarder kronor, vilket motsvarar 18 procent av BNP. Det finns många affärer att göra, även för småföretagare, om man lär sig vad som gäller för offentliga upphandlingar.

FÖRDOMARNA KRING OFFENTLIGA upphandlingar är att de är krångliga och inte gynnar lokala och mindre företag, men de företag som satt sig in i regelverket vittnar om att det inte är så besvärligt som det kan verka. Det som krävs är tid och kunskap.

Offentliga upphandlingar vilar på en tydlig juridik. Regelverksordningen är EU, Sverige och den enskilda kommunen. All upphandling styrs av fem grundläggande principer (Icke-diskriminering, Likabehandling, Proportionalitet, Transparens och öppenhet, Ömsesidigt erkännande) vilket innebär att kommunen inte får eller kan göra upphandlingar som specifikt riktar sig mot lokala eller mindre företag. Det som kan göras är att förlänga anbudstiderna så att mindre företag som inte har samma resurser som större har chans att lämna in sina anbud.

Det finns tre olika sorters upphandlingsformer: objektsupphandling där man genom anbudsförfarande gör en sär-

skild upphandling av specificerade varor, tjänster eller entreprenader vid varje anskaffningstillfälle, direktupphandling där anbudsförfarande inte behövs så länge värdet är under 750 tkr (2025) eller om det finns särskilda skäl, samt ramavtal där en eller flera leverantörer ingår avtal med beställaren för tilldelning av kontrakt under en specificerad tidsperiod.

Upphandlingsprocessen kan enkelt sammanfattas i sex steg: behovsanalys, marknadsdialog, annonsering, tilldelning, återkoppling och uppföljning. Upphandlingen sker i en elektronisk plattform, exempelvis Mercell, e-Avrop, Clira eller andra upphandlingsverktyg, där samtliga dokument publiceras och lämnas in. Här finns även funktionalitet till att ställa frågor till beställaren vars svar enligt likabehandlingsprincipen publiceras för alla anbudsgivare. När tilldelningen sker startar en frist om tio dagar där anbudsgivare har möjlighet att överpröva myndighetens beslut innan kontrakt skrivs med den vinnande

leverantören. Rikssnittet på överprövade upphandlingar är 7,5 procent (2024).

Vid ramavtal gör beställaren avrop där kontrakterade leverantörer lämnar anbud utifrån de villkor som är förhandlade i ramavtalet.

Fem grundläggande principer inom offentlig upphandling

All offentlig upphandling styrs av fem grundläggande principer. Upphandlingslagarnas bestämmelser ska alltid tolkas med dessa som utgångspunkt, och principerna gäller även vid direktupphandlingar.

1. Icke-diskriminering

Leverantörer får inte diskrimineras på grund av nationalitet eller etableringsland. Krav och villkor ska vara utformade så att även utländska leverantörer har samma möjlighet att delta som svenska.

2. Likabehandling

Alla leverantörer ska behandlas lika och ges samma information vid samma tidpunkt. Samma regler, tidsfrister och villkor ska gälla för alla.

3. Proportionalitet

Krav och villkor ska vara rimliga och stå i proportion till det som upphandlas. Inga

gar – så funkar det

krav får vara mer långtgående än vad som behövs.

4. Transparens och öppenhet

Upphandlingar ska vara öppna och förutsägbara. Alla krav ska framgå tydligt i upphandlingsdokumenten, och resultatet ska meddelas till deltagande leverantörer.

5. Ömsesidigt erkännande

Intyg, certifikat och motsvarande dokument som utfärdats i ett EU- eller EES-land ska erkännas i alla andra medlemsstater.

Expertens råd för att göra småföretagaren framgångsrik i offentliga upphandlingar

Pär Abelson på WeTeam AB har många års erfarenhet av offentliga upphandlingar. Här är hans tips för att lyckas.

Bryt isär upphandlingsdokumentet

– Det första och viktigaste steget är att läsa igenom samtliga dokument noggrant – från annons till minsta bilaga. Skapa omedelbart en detaljerad checklista över varje enskilt "ska-krav". Ett enda missat obligatoriskt krav leder till att anbudet diskvalificeras, oavsett hur bra det är i övrigt. Använd "fyra ögons princip" – låt en kollega granska anbudet mot checklistan före inlämning.

Svara på frågorna, inget annat

– Undvik frestelsen att bifoga marknadsföringsmaterial eller skriva långa, irrelevanta texter som inte direkt besvarar en ställd

fråga. Utvärderaren får endast ta hänsyn till information som är relevant för de angivna kraven och kriterierna. Allt annat är "fluff" som slösar tid och kan ge ett oprofessionellt intryck.

Strategisk användning av "Frågor och svar"

– "Frågor och svar"-funktionen är ett kraftfullt verktyg. Använd den för att reda ut oklarheter, men också för att på ett konstruktivt sätt ifrågasätta krav som verkar orimliga eller oproportionerliga. En välformulerad fråga kan leda till att myndigheten förtydligar, ändrar eller till och med stryker ett villkor, vilket kan gynna alla anbudsgivare.

Samarbeta med underleverantörer

– Om det egna företaget inte uppfyller alla kvalificeringskrav, till exempel gällande referenser eller ekonomisk kapacitet, finns det flera vägar att gå. Man kan samarbeta med ett annat företag och åberopa deras kapacitet, anlita underleverantörer för delar av uppdraget, eller gå samman med andra företag och lämna ett gemensamt anbud. Reglerna för detta specificeras alltid i upphandlingsdokumenten.

Slarva inte med tid och material

– På grund av likabehandlingsprincipen är systemet låst efter deadline och det görs inga undantag. Planera därför anbudsarbetet

med interna deadlines som ligger minst 48 timmar före den officiella. Lämna in anbudet minst en dag i förväg för att undvika tekniska problem i sista minuten. Och glöm inte att bifoga alla bilagor som efterfrågas.

Analysera vinnande konkurrenter

– Om ni förlorar, begär ut utvärderingsprotokollet. Det är ofta också möjligt att begära ut det vinnande anbudet, med hänsyn till eventuell sekretess. Analysera noggrant varför ni förlorade poäng och vad den vinnande leverantören gjorde bättre. Denna information är ovärderlig för att vässa framtida anbud.

Bygg en intern kunskapsbank

– Spara systematiskt alla anbud, frågor ni ställt, svar ni fått och all feedback. Denna interna databas blir en guldgruva för framtida anbudsarbete. Den säkerställer att ni inte behöver uppfinna hjulet varje gång och utgör en perfekt grund för att träna interna AI-verktyg för anbudsskrivning.

Lär känna beställaren innan upphandlingen

– Affärerna vinnas genom att på djupet förstå kundernas behov genom dialog innan upphandlingen kommer ut. Det är helt avgörande att träffa verksamheten för att förstå behoven.

Anders Jakobson

42,1 år

är medelåldern för
grundare av nya
företag

70 000

nya företag
startas per år.

Textilkonsum- tionen ökade under 2024

Den totala textilkonsum-
tionen uppgick till 13,6 kilo
per person år 2024. Det
innebär en ökning med 2,2
kg per person jämfört med
2023.

Källa: Naturvårdsverket

Skatteverket förtydligar reglerna kring julbord och julklappar

Inför julen påminner Skatteverket om vad som gäller för arbetsgivare. Julbord och julfester räknas som personalrepresentation och är skattefria för de anställda, även om alkohol serveras, så länge arrangemanget riktar sig till all personal. Julgåvor är skattefria om värdet inte överstiger 550 kronor inklusive moms. Om gränsen överskrids blir hela gåvan

skattepliktig. Gåvan ska dessutom ges till alla anställda för att räknas som skattefri. Arbetsgivare i momspliktig verksamhet får göra avdrag för moms på representation, exempelvis vid julbord, men endast upp till de beloppsgränser som gäller för måltider.

Källa: skatteverket.se

Arbetslivet ger högt betyg till yrkeshögskolan

Arbetsgivare som samverkar med yrkeshögskolan är mycket nöjda med utbildningarnas kvalitet och relevans, visar en ny undersökning från Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH). Nio av tio arbetsgivare som anställt personer med examen från yrkeshögskolan uppger att kompetensen motsvarar deras behov. Undersökningen visar också att sju av tio företag har anställt någon med yrkeshögskoleutbildning inom de fem största utbildningsområdena – IT, teknik, vård, ekonomi och samhällsbyggnad.

Samtidigt bekräftas att LIA (lärande i arbete) spelar en central roll som länk mellan utbildning och arbetsliv. Praktikperioderna ger både studerande och företag möjlighet att testa samarbeten som ofta leder till anställning. Resultaten visar att yrkeshögskolan fortsätter att leverera den kompetens som arbetsmarknaden efterfrågar, och att samverkan mellan utbildningsanordnare och näringsliv fungerar väl.

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan

Det här gäller för friskvårdsbidrag

Arbetsgivare kan erbjuda friskvårdsbidrag till sina anställda – ett skattefritt stöd för motion och friskvård, upp till 5 000 kronor per år. Bidraget ska ges på samma villkor till alla anställda och avse aktiviteter som främjar hälsa, till exempel träning, massage (upp till 1 000 kronor per tillfälle), kostrådgivning eller rök-avvänjning. Friskvårdsbidraget får inte användas till medlemsavgifter, utrustning, hälsovård, sjukvård eller skönhetsbehandlingar. Däremot kan digitala friskvårdstjänster som träningsappar och webbaserade program för motion eller hälsa omfattas. Den anställda betalar aktiviteten själv och får ersättning mot kvitto. Betalas mer än 5 000 kronor per år blir hela bidraget skattepliktigt.

Källa: skatteverket.se

"Det är bra att fira framgång, men det är viktigare att ta hänsyn till lärdomarna av misslyckande."

Bill Gates

Var fjärde sysselsatt har arbetsrelaterade besvär

Enligt Arbetsmiljöverkets undersökning Arbetsorsakade besvär 2024 har 25 procent av Sveriges sysselsatta, motsvarande 1,3 miljoner personer, haft besvär till följd av arbetet det senaste året. Problemen är vanligare bland kvinnor (30 procent) än män (20 procent).

Vanligaste orsakerna är för hög arbetsbelastning, påfrestande arbetsställningar, stillasittande och otydliga krav. Fallolyckor och tunga lyft står bakom de flesta olycksrelaterade besvären. Trötthet är det mest rapporterade besväret, följt av smärta, huvudvärk och sömnstörningar. Kvinnor upplever oftare psykiska och sociala belastningar, medan män i högre grad drabbas av fysiska och kemiska faktorer.

Tre av tio med arbetsorsakade besvär har varit sjukfrånvarande. Vanligast är problemen inom utbildning, vård och omsorg samt byggbranschen. Hemarbete verkar ha en skyddande effekt – besvär är vanligare bland dem som sällan eller aldrig arbetar hemifrån.

Källa: [arbetsmiljöverket](https://arbetsmiljoverket.se)

28,9%

av företagarna i Sverige 2024 var kvinnor.

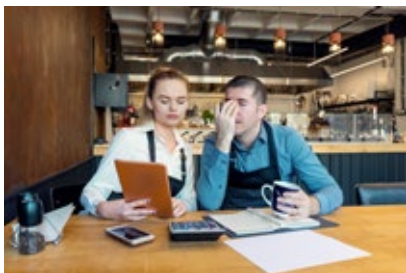

Hund på arbetsplatsen minskar stress

Att ha hund på jobbet kan både lyfta humöret och minska stress visar en undersökning från Agria Djurförsäkring. Cirka en femtedel av hundägarna löser vardagspusslet genom att ta med sin hund till arbetsplatsen.

Källa: [Agria Djurförsäkring](https://agria.se)

Rekordsvag konjunktur för småföretagen 2025

Enligt Småföretagsbarometern upplever Sveriges småföretag den svagaste konjunkturen sedan Småföretagsbarometern startade. Den samlade indikatorn

faller till -13,4 och sex av tio företagare känner oro inför framtiden. Lönsamheten fortsätter sjunka, endast 77 procent av företagen uppger god lönsamhet och andelen som kan investera har minskat till 42 procent.

Svag efterfrågan är nu det största hindret för tillväxt, följt av brist på kompetens. Trots det dystra läget väntas en viss återhämtning under 2026, då konjunkturinдикatorn förutspås stiga mot mer normala nivåer.

Källa: [Småföretagsbarometern 2025](https://smaforetagsbarometern.se)

Hur kan företagare hantera bedrägerier och oseriösa avtal

Bakgrund

Nordbro genomför varje vecka hundratala juridiska rådgivningssamtal. Ett återkommande tema är företag och företagare som utsatts för bedrägerier eller som blivit indragna i avtal genom oseriösa försäljningsmetoder, lögnar eller undanhållande av information. Omständigheterna varierar och detaljerna är olika men i huvudsak går det att dela in problemet i två huvudkategorier. Den första är rena bedrägerier, den andra de ”oseriösa avtalen”.

Bedrägerier

Bedrägerier kännetecknas av att företaget utsätts för vilseledning eller på annat sätt luras att agera på ett sätt som gynnar bedragaren. I dessa fall får företaget sällan någon som helst vinning av kontakten med bedragaren. I denna kategori återfinns sådant som bluffakturor, nätfiske, kortbedrägerier, id-kapning, och telefonbedrägerier. Bedrägerier är ett av de vanligaste brott som företag utsätts för och det är också en brottstyp som har en väldigt låg upplärningsstatistik. För att undvika bedrägerier behöver företag rutiner som säkerställer att bedrägeriförsök mot bolaget inte lyckas.

Om företaget ändå skulle drabbas så finns det hopp i mörkret. Det ena är såklart att polisens arbete leder till en fällande dom och att förövaren tvingas ersätta skadan. Det hör dock till ovanligheterna. För den som inte vill vara passiv så behöver företaget identifiera vilken typ av bedrägeri företaget blivit utsatt för. Här är det oftast bäst att söka aktuell information då typen av bedrägerier förnyas, utvecklas och förändras ständigt.

Två centrala instanser att kontakta är företagets försäkringsbolag och bank.

Försäkringsbolagen erbjuder olika form av skydd och det kan finnas en bedrägeriförsäkring i företagets skydd. Försäkringsbolaget gör då en utredning, betalar ut ersättning och övertar problemet med att få pengar från förövaren.

Banken kan stoppa transaktionen om bedrägeriet upptäcks i väldigt god tid. Banken har också ett visst ansvar att enligt betaltjänstlagens reglering att återställa företagets konto vid en obehörig transaktion. Detta förutsätter dock att kontohavaren inte varit grovt oaktam. Det har länge ansetts att företaget som regel varit grovt oaktamt när företrädare för företaget bidragit till att transaktionen kunnat genomföras, tex genom godkännande med BankId. Ett relativt nytt avgörande i Linköpings tingsrätt har dock öppnat upp för en mildare bedömning kring oaktamheten när det gäller småföretagare. Förhoppningsvis kommer ytterligare avgöranden från högre instanser där domstolen gör samma bedömning.

Oseriösa avtal

Ett betydligt mer svårhanterat område finns i vad man kan kalla oseriösa avtal. De oseriösa avtalen kännetecknas av att motparten i avtalsförhållandet ofta faktiskt levererar någon form av vara eller tjänst men att omständigheterna kring hur avtalet kom till eller vad beställaren trott sig avtala om väsentligen avviker från verkligheten. I denna kategori finns allt från abonnemangsfällor till avtal som

ingås under tidspress och med muntliga utfästelser som inte återfinns i den skriftliga versionen.

Under dessa omständigheter ger polisen ingen hjälp utan ärendena måste hanteras civilrättsligt. Företagare saknar de skydd som gäller för konsumenter och åläggs ett stort ansvar att dokumentera och verifiera de avtal som företaget ingår. Idag ingås de flesta av de oseriösa avtalen genom att företagets företrädare signerar en avtalshandling med BankId. Detta blir sedan ett starkt bevis för att det ingåtts ett avtal på de villkor som den oseriösa aktören gör gällande. Många gånger kan företaget dessutom ha erlagt betalning av flera fakturor innan det upptäcks att tjänsten inte är vad företaget förväntat sig.

Det ska i ärlighetens namn sägas att juridiken inte ger mycket hjälp under dessa omständigheter. Det är visserligen otillåtet att vilseleda sin motpart vid ett avtalstecknande men i en domstol kommer det i slutändan handla om vem som har att bevisa vad. Vad som sagts muntligen inför avtalstecknandet är oftast svårbevisat. Jag skulle trots det alltid rekommendera en företagare som hamnat i ett avtalsförhållande av den här typen att ta kontakt med en jurist för att bedöma just den specifika situationen. Med en jurists hjälp går det att identifiera alternativ innan beslut. Men det finns ingen rekommendation som slår att noggrant läsa igenom alla avtal innan de signeras, och att inte signera något man inte helt förstår.

Johan Joelsson

Nordbro är en modern och visionär affärsjuridisk byrå med cirka 20 jurister. Byrån arbetar inom hela det affärsjuridiska fältet och har gedigen erfarenhet av tvistemål och förvaltningsprocesser. Vi arbetar även med inkasso, den summariska processen och efterbevakning av krav som inte är bestridda.

Rådgivningspanelen erbjuder rådgivning utan kostnad.

Småföretagarnas telefonrådgivning är mycket uppskattad av medlemmarna. Många frågor har rört bluffakturor, hyresrätt, avtalsrätt och entreprenadjuridik. En stor mängd frågor har också av naturliga skäl rört arbetsrätt. Rådgivningspanelen är i år utökad och består nu av experter inom de flesta områden som är av vikt för småföretagare. Du erbjuds 30 minuters telefonrådgivning fyra gånger per år helt utan kostnad.

Då blir julklappar till anställda skattefria

JULEN NÄRMAR SIG – och med den är det viktigt att känna till vilka skatteregler som gäller för gåvor till anställda. Beloppsgränsen för att julklappen ska vara skattefri för de anställda är även i år 550 kronor. I denna artikel går vi igenom förutsättningarna för att julklappar ska vara skattefria, samt regeringens nya förslag om möjligheter för bland annat aktiebolag att få skattereduktion för gåvor till välgörande ändamål.

Beskattning av julklappar hos anställda

Utgångspunkten är att alla ersättningar, oavsett om det är kontanter eller andra förmåner, som arbetsgivaren ger till sina anställda är skattepliktiga för den anställda. Anledningen är att ersättningar till anställda betraktas som lön för utfört arbetet och dessa är som huvudregeln skattepliktiga. Det finns dock vissa ersättningar till anställda som kan vara skattefria, exempelvis julgåvor. Reglerna om skattefria julgåvor gäller även för den som är anställd i sitt eget aktiebolag, oavsett om det finns fler anställda. Julgåvor måste ges till alla anställda eller till en större grupp av anställda för att gåvan ska bli skattefri.

Enligt Skatteverkets ställningstagande kan även julgåvor som ges till ordinarie styrelseledamöter vara skattefria.

För att en julgåva ska vara skattefri krävs att gåvan är av mindre värde. Med mindre värde avses att gåvans marknadsvärde inte får överstiga 550 kronor inklusive moms. Med marknadsvärde menas vad det skulle ha kostat den anställda att själv köpa motsvarande vara eller tjänst. Om värdet på gåvan överstiger 550 kronor kommer hela gåvans värde att vara skattepliktigt för den anställda, alltså från första kronan.

Skattefriheten gäller däremot inte om gåvan lämnas i pengar, här inräknas även checkar och presentkort som kan bytas mot pengar. I dessa fall är gåvan skattepliktig för den anställda. Presentkortet kan vara skattefritt om den anställda inte kan byta det mot pengar.

En enskild näringsidkare kan inte ge sig själv en julklapp med skattemässig

avdragsrätt eftersom personen inte är anställd i verksamheten.

Avdragsrätt för arbetsgivaren

Som huvudregel är löner, ersättningar och förmåner till anställda avdragsgilla för arbetsgivaren, oavsett om förmånen är skattepliktiga för den anställda eller inte. Gåvor till anställda betraktas normalt som avdragsgilla för arbetsgivaren. Det gäller även om gåvan är skattefri hos den anställda.

Arbetsgivaren ska betala arbetsgivaravgifter om gåvan är skattepliktig för den anställda, exempelvis för att värdet på gåvan överstiger 550 kronor.

Gåvor till ideell förening

I stället för en julgåva till de anställda kanske arbetsgivaren vill ge pengar till välgörenhet. För att en sådan gåva ska vara skattefri för den anställda krävs att den anställda inte har haft inflytande över valet av gåva. Om arbetsgivaren bestämmer att skänka ett bidrag till en ideell organisation i stället för att ge en julgåva till de anställda uppkommer inte någon skattepliktig gåva för de anställda.

Om däremot den anställda har haft möjlighet att påverka valet av gåva, eller om den anställda ber arbetsgivaren att ge en gåva i stället för en julklapp, ska värdet av gåvan beskattas hos den anställda eftersom det då får anses som att den anställda fått ersättning som kan jämföras med kontanter. I dessa fall kommer arbetsgivaren att ha avdragsrätt för gåvan såsom lön och ska även betala arbetsgivaravgifter.

Förslag på nya regler om skattereduktion för gåvor

I budgetpropositionen presenterade regeringen ett förslag om skattereduktion för gåvor som juridiska personer ger till social hjälpverksamhet och vetenskaplig forskning. Enligt förslaget gäller det gåvor som lämnas till gåvomottagare som är godkända av Skatteverket. Det är samma lista över godkända gåvomottagare som gäller för när fysiska personer lämnar gåvor. Skattereduktionen för juridiska personers gåvor ska räknas av mot statlig inkomstskatt. De som kom-

mer att kunna lämna gåvor med möjlighet till skattereduktion är aktiebolag och ekonomiska föreningar.

Vid varje gåvotillfälle föreslås att gåvan måste uppgå till minst 2 000 kronor och avse penninggåvor för att ingå i juridiska personers underlag för skattereduktion. Skattereduktionen uppgår till 20,6 procent vilket motsvarar bolagsskatten på gåvan. Underlaget för skattereduktionen får per kalenderår högst uppgå till 800 000 kronor, vilket ger en maximal skattereduktion på 164 800 kronor per kalenderår. Företaget måste ha skatt utnyttjat skattereduktionen mot eftersom det inte finns någon möjlighet att utnyttja skattereduktionen ett senare kalenderår.

Delägaren till den juridiska personen ska inte bli beskattad för gåvan om den juridiska personen får skattereduktion för gåvan. Det viktiga är alltså att gåvan ger den juridiska personen skattereduktion för att delägaren ska undgå beskattning. Eftersom gåvor under 2 000 kronor inte ger skattereduktion för den juridiska personen kommer dessa att beskattas hos delägaren.

Reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026 och riksdagen förväntas fatta beslut om reglerna i december 2025.

Therése Allard
Skattejurist vid Srf konsulterna

Srf
konsulterna

Srf konsulterna är branschorganisationen för verksamma inom redovisning, lön och rådgivning. Srf konsulterna erbjuder professionell utveckling via auktorisation och utbildningar för redovisnings- och lönebranschen. Landets Srf Auktoriserade redovisnings- och lönekonsulter hjälper tillsammans med sina medarbetare årligen omkring 300 000 företag att utvecklas och bygga framgångsrika verksamheter.

Satsa på din företagsdröm

Försäkra din inkomst hos SMÅA så får du som företagare möjlighet att fokusera på det viktigaste - att driva ditt företag framåt.

Försäkringen kostar bara 159 kronor i månaden och det är enkelt att bli medlem. Besök www.smakassa.se

SMÅA
A-KASSAN FÖR FÖRETAGARE

Småföretagarnas Riksförbund

– för tryggt, enkelt och lönsamt företagande

Småföretagarnas

Riksförbund

Med tillgång till ett nätverk av 30 000 andra småföretagare, en mängd medlemsförmåner och fördelaktig finansiering hjälper vi dig att bli en bättre företagare. Tillsammans med oss får du en tryggare, enklare och lönsammare vardag som småföretagare. Oavsett om det handlar om juridisk rådgivning, förmånliga försäkringar och pensionslösningar eller rabatter på bland annat bränsle, bilköp och hotell, så finns vi alltid där för dig, både i med- och motvind. Sist men inte minst är vi Din röst mot poli-

tiken och myndigheterna. Som medlem hos oss får du de bästa förutsättningarna för att bli en nöjd småföretagare.

Snabb återkoppling för småföretagare

Har du egna tankar om vilka frågor och förslag som förbundet borde driva? Tveka då inte att kontakta oss på antingen telefon 042-34 28 50 (må-fre 8-12) eller på info@smaforetagarna.se.

Frida Företagare

en serie av Anders Suneson, episod 70-2025

Vinn ett lottpaket från Svenska Spel

Sänd in lösningen till: Småföretagarnas Riksförbund, Pottenborgsvägen 4B, 263 57 Höganäs. Märk kuvertet med "Korsord". Senast 9 januari 2026 vill vi ha din lösning. De fem först öppnade rätta svaren vinner ett lottpaket från Svenska Spel. Rätt lösning och namn på vinnarna presenteras i nästa nummer av Bra Affärer.

Namn _____

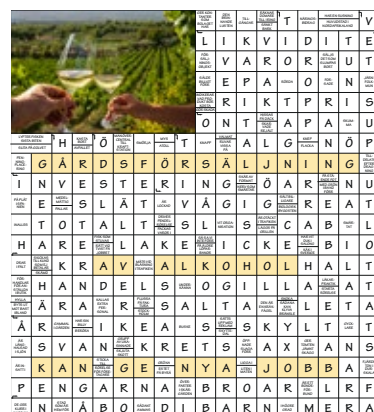
Adress _____

Postnr	Ort
--------	-----

Vinnare av korsordstävling i Bra Affärer nr 3 2025

Bert Ström, Märsta
Marianne Arvids, Leksand
Peter Dahlström, Tranås
Sifferbyrån i Ale, Älvängen
Lisa Sundqvist, Östersund

Rätt svar BraAffärer nr 3 2025

VÅRA SAMARBETSPARTNERS MED MEDLEMSFÖRMÅNER

Läs mer om alla dina förmånliga
medlemserbudanden på vår hemsida:
www.smaforetagarna.se

B PP Sverige, Port Payé

Avsändare: Småföretagarnas Riksförbund, Pottenborgsvägen 4B, 263 57 Höganäs

Exklusiva medlemsförmåner en tillgång för ditt företag

Fortnox

Scandic

Fortnox

ELITE HOTELS
OF SWEDEN

Fraktjakt

WORLDLINE

**northmill
bank**

